

تحلیل مسئولیت مدنی ناشی از افشای اطلاعات ژنتیکی افراد در حقوق ایران

عاصم محمدی^۱، داود نگین تاجی^۲

^۱ استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نورآباد ممسنی، نورآباد ممسنی، ایران

^۲ کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد نورآباد ممسنی، نورآباد ممسنی، ایران

چکیده

اطلاعات ژنتیک انسانی جایگاه و اهمیت ویژه‌ای دارند؛ چراکه قادرند ویژگی‌های ژنتیک افراد را نشان دهند و تأثیرات عمده‌ای بر خانواده، فرزندان، نسل‌ها و گاه گروه‌های اجتماعی خاص، داشته باشند و نیز ممکن است حاوی اطلاعاتی باشند که اهمیت آن‌ها لزوماً حین جمع‌آوری نمونه‌ها شناخته‌شده نیست. امکان سوءاستفاده از اطلاعات ژنتیکی در حیطه‌های مختلف (سیاسی، اجتماعی و...) وجود دارد که می‌تواند زمینه‌ساز تبعیض‌های فردی و اجتماعی و حتی تبعیض نژادی گردد. در همه اعلامیه‌ها و بیانیه‌های بین‌المللی درخصوص ژنتیک انسانی، دولت‌ها موظف به حفظ حریم ژنتیکی افراد شده‌اند، با این حال، کشورها در قبال حمایت از اطلاعات ژنتیکی، سیاست‌های مختلفی را در پیش گرفته‌اند که اکثر کشورهای در حال توسعه از جمله کشور ایران برای حفاظت از اطلاعات ژنتیکی، اهمیتی قائل نیستند و یا توجه اندکی به این مسئله مهم داشته‌اند. تحقیق حاضر، به بررسی رویکرد سازمان‌های بین‌المللی در قبال اطلاعات ژنتیک انسانی و حمایت قانونی کشورهای مختلف از این اطلاعات، می‌پردازد و درعین حال بر این نکته تأکید می‌ورزد که اتباع کشورهایی که در زمره این گروه قرار می‌گیرند به لحاظ خلأ قانونی در خصوص حمایت قانونی از اطلاعات ژنتیکی خود محروم‌اند.

واژه‌های کلیدی: مسئولیت مدنی، ژنتیک، افشای اطلاعات ژنتیکی، حقوق ایران

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صفحات ۱۷۴-۱۹۵